

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobkyně: **BRASTY GROUP s.r.o.,** sídlem Lípová 511/15, Praha 2, zastoupené JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem, sídlem Wellnerova 1322/3C, Olomouc, proti žalovanému: **Celní úřad pro Olomoucký kraj**, sídlem Blanická 19, Olomouc, týkající se žaloby proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 19. 8. 2019, č. j. 81631/2019-580000-11, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 30. 4. 2020, č. j. 65 Af 31/2019 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Ve dnech 9. 10. – 11. 10. 2017 Celní úřad pro Olomoucký kraj z důvodu podezření na porušování práv duševního vlastnictví zadržel dle § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví (dále jen „zákon č. 355/2014 Sb.“), v provozovně žalobkyně celkem 3 319 ks zboží (hodinek).

[2] Žalobkyně proti zadržení uplatnila námitku podle § 51 zákona č. 355/2014 Sb.

[3] Rozhodnutím ze dne 2. 11. 2017 ředitel celního úřadu námitku žalobkyně zamítl.

[4] Rozhodnutí o námitce žalobkyně napadla žalobou. Krajský soud rozhodnutí o námitce rozsudkem ze dne 29. 5. 2019, č. j. 65 Af 1/2018 - 35, zrušil a rozhodnutí vrátil řediteli celního úřadu k dalšímu řízení. Dle krajského soudu správní orgán musí v rozhodnutí o námitce uvést skutečnosti, ze kterých vyplyne naplnění podmínek pro zadržení zboží dle § 13 zákona č. 355/2014 Sb. Důvody a okolnosti vzniku podezření na porušení práv duševního vlastnictví však v rozhodnutí ze dne 2. 11. 2017 uvedeny nebyly.

[5] Ředitel celního úřadu v dalším řízení rozhodnutím ze dne 19. 8. 2019 námitku žalobkyně znovu zamítl.

[6] Rozhodnutí o námitce ze dne 19. 8. 2019 žalobkyně napadla žalobou.

[7] Krajský soud dospěl k závěru, že v napadeném rozhodnutí byly řádně popsány úvahy, jak vzniklo podezření na porušení práv duševního vlastnictví u výrobků zadržených v provozovně žalobkyně. Na rozdíl od rozhodnutí ze dne 2. 11. 2017 byly v rozhodnutí o námitce ze dne 19. 8. 2019 důvody pro vznik podezření blíže rozvedeny.

[8] Dle krajského soudu není v případě zadržení zboží podle § 13 zákona č. 355/2014 Sb. třeba, aby bylo porušení práv duševního vlastnictví prokázáno. Podmínky pro postup dle § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 355/2014 Sb. byly dle krajského soudu naplněny. Na tom nic nemění skutečnost, že část zboží byla žalobkyni později vrácena. Zákon č. 355/2014 Sb. nevyžaduje jistotu týkající se porušení práv duševního vlastnictví; postačuje pouhé podezření, které v posuzované věci celnímu úřadu odůvodněně vzniklo.

[9] Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že podezření na porušení práv duševního vlastnictví vzniklo mj. na základě nepředložení nabývacích dokladů či dokladů o původu zboží. Dle krajského soudu nebyly naplněny znaky obchodního tajemství a předložení požadovaných informací nic nebránilo. Pokud nabývací doklady obsahovaly i obchodní tajemství, mohla žalobkyně tyto části dokladů celním orgánům znepřístupnit, nikoli odmítnout předložit doklady jako celek. Celní orgány nepochybily, pokud nepředložení nabývacích dokladů považovaly za další skutečnost vzbuzující podezření na porušení práv duševního vlastnictví.

[10] Dle krajského soudu se žalovaný řádně zabýval skutečnostmi, které jej vedly ke vzniku podezření, přičemž tyto skutečnosti ve svém souhrnu mohly ke vzniku podezření prokazatelně vést.

[11] Krajský soud neshledal pochybení žalovaného v tom, že nerozepsal konkrétní důvody pro podezření z porušení práv duševního vlastnictví v protokolu o zadržení zboží. Protokol není rozhodnutím ve smyslu správního řádu a dokládá toliko průběh kontroly. Krajský soud tak nesouhlasil s žalobní námitkou, že úvaha o podezření na porušení práv duševního vlastnictví měla být obsažena v protokolu o zadržení zboží. Všechny skutečnosti, které vedly celní orgány k zadržení zboží, byly obsaženy v rozhodnutí o námitkách.

[12] Krajský soud uvedl, že omezení vlastnického práva zadržením zboží bylo provedeno na základě zákona a dočasně. O svévolný zásah do práv žalobkyně se nejednalo.

[13] Správní spis podle krajského soudu obsahuje všechny podklady, ze kterých žalovaný učinil své závěry.

[14] Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[15] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[16] Stěžovatelka namítla, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními body. K tomu odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Konkrétně krajský soud dle stěžovatelky nevypořádal žalobní bod týkající se vybočení žalovaného z jeho kompetencí. Úkolem žalovaného v řízení o námitkách bylo přezkoumat postup celního úřadu při zadržení zboží. Místo toho žalovaný suploval činnost celního úřadu a dotvrzoval a důkazně dokládal celním úřadem učiněný postup.

[17] Stěžovatelka namítala, že krajský soud nesprávně vyložil a aplikoval § 13 zákona č. 355/2014 Sb. Nesouhlasila se závěrem, že v projednávaném případě byly naplněny podmínky pro zadržení zboží, a namítala, že i pouhé podezření musí mít jistou formu a kvalitu. V okamžiku zadržení zboží stěžovatelky celním úřadem neexistovala potřebná míra podezření na porušování práv z duševního vlastnictví, která je pro zadržení výrobků dle celního zákona vyžadována, potažmo tato míra podezření nebyla v daný okamžik náležitě prokázána. Tato podstatná vada nebyla reflektována žalovaným při rozhodování o námitkách ani krajským soudem při rozhodování o žalobě.

[18] Dle stěžovatelky musí být podezření učiněno na podkladě opodstatněných faktů, ze kterých lze důvodně vyvozovat existenci podezření, a tyto opodstatněné skutečnosti musí být známy v okamžiku zadržení zboží. Podezření musí mít určitý prokazatelný podklad, který musí být v řízení dán a prokázán již při zadržení (právě pro potřeby řádného prokázání důvodnosti podezření, stěžovatelka v podané žalobě namítala, že specifikace důvodů, které vedly ke vzniku potřebné míry podezření, měly být sděleny stěžovatelce při zadržení a následně zaznamenány v protokolu o zadržení zboží). Pokud by nebyla jistá míra podezření určité výše a kvality požadována, k zadržení zboží dle celního zákona by mohlo docházet svévolně a šikanózně. Stěžovatelka doplnila, že vlastnické právo je ústavně garantované právo a jako takové ho lze omezit jen ze zákonem stanovených důvodů, které musí být proporcionální a musí být náležitě prokázány.

[19] Doložení skutečností, které dokládají existenci potřebné míry podezření, dle stěžovatelky není možné provést *ex post* v řízení o námitkách, potažmo až v dalším řízení o námitkách poté, co první rozhodnutí o námitkách bylo krajským soudem zrušeno. Právě k tomu došlo v projednávaném případě, kdy tyto skutečnosti byly doloženy až cca po dvou letech od zadržení. *Ex post* doplnění důkazů a dotvrzování skutečností k prokázání existence míry podezření na porušení práv z duševního vlastnictví není dle stěžovatelky relevantní.

[20] Úkolem ředitele celního úřadu v řízení o námitkách bylo přezkoumat postup celního úřadu při zadržení zboží. Místo toho suploval činnost celního úřadu. Ředitel celního úřadu rozhodl o námitkách způsobem mimo jeho kompetenci a na podkladě

skutečností, které nebyly pro jeho rozhodnutí relevantní, neboť byly získány jeho činností po zadržení, a tedy nebyly známy celnímu úřadu při zadržení zboží.

[21] Konkrétně byl teprve v řízení o námitkách doplněn spisový materiál o konkretizaci podnětu zástupce majitelů práv duševního vlastnictví, v čem spočívalo tvrzené podezření na porušení práv duševního vlastnictví.

[22] Nadto ani odůvodnění rozhodnutí o námitkách ze dne 19. 8. 2019 nebylo dle stěžovatelky dostatečné. Podklady, na základě kterých bylo rozhodnuto o důvodnosti podezření na porušení práv duševního vlastnictví stěžovatelkou, podezření neprokazují. Stěžovatelka proto nesouhlasila se závěrem krajského soudu, že žalovaný nedostatky v rozhodnutí o námitkách napravil. Žalovaný ve srovnání s původním rozhodnutím jen minimálně rozvedl důvody, na podkladě kterých bylo rozhodnutí o zamítnutí námitek vydáno.

[23] Podezření na porušení práv duševního vlastnictví ze strany zástupce majitelů práv duševního vlastnictví nemůže být náležitým podkladem pro zadržení zboží, neboť celní úřad při zadržení zboží podezření tvrzené zástupcem majitelů práv duševního vlastnictví neprověřil.

[24] V době zadržení zboží celní orgán nedisponoval žádostí o přijetí opatření na vnitrostátním trhu a rozhodnutí pro vnitrostátní trh týkající se značky Fossil, přičemž při zásahu bylo zadrženo celkem 257 ks hodinek této značky.

[25] Žalovaný a následně i krajský soud dále ve svém rozhodnutí uvedli, že podezření na porušení práv duševního vlastnictví vzniklo na základě skutečnosti, že stěžovatelka nepředložila celnímu úřadu při zadržení faktury, resp. nabývací doklady ke zboží. K tomu stěžovatelka namítla, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, že informace o původu zboží nespadá pod obchodní tajemství, a dále namítla, že faktura originalitu zboží stejně není schopna prokázat, neboť neobsahuje specifikaci jednotlivých kusů zakoupeného zboží.

[26] Dále k tvrzenému nepoměru cen stěžovatelka namítla, že tento nepoměr nebyl ani po „doplnění“ dokazování prokázán. Hodnocení, které měl žalovaný učinit z cenových tabulek *ex post* dodaných zástupcem majitelů práv ochranných známek, nevyplývá ze spisu. Žalovaný při rozhodnutí o námitkách disponoval pouze cenami, za které bylo možno zakoupit v době zadržení „originální“ kus hodinek. Ve spisovém materiálu nebyly zachyceny ceny, za které výrobky nabízela stěžovatelka. Závěr o nepoměru cen tak není ničím podložen.

[27] Žalovaný ve vyjádření souhlasil se stěžovatelem, že pro zadržení zboží podezření „musí mít jistou formu a kvalitu „a „musí být učiněno na podkladě opodstatněných faktů“, které musí být známy v okamžiku zadržení zboží. Podle žalovaného tomu tak v projednávaném případě bylo.

[28] Podezření bylo založeno na konkrétních skutkových zjištěních celního úřadu, která byla učiněna při kontrole. Pokud by celní úřad zjistil skutečnosti opravňující ho k přijetí opatření vlastním šetřením, provedl by kontrolu z moci úřední i bez podnětu oprávněné osoby. Celní úřad se snažil šetřit práva stěžovatelky při samotné kontrole i tím, že ke kontrole přizval držitele práv, kteří mohou být schopni přímo na místě označit zboží podezřelé z porušení práv duševního vlastnictví a rozlišit je od originálního zboží.

Po držiteli práv nelze objektivně požadovat, aby uvedl konkrétní detaily, které rozliší originální zboží od zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, neboť tyto informace nejsou veřejně přístupné. Přítomnost zástupců držitelů práv na místě kontroly je zárukou toho, že bude zadrženo skutečně jen zboží podezřelé z porušení práv duševního vlastnictví, neboť držitelé těchto práv se musí jejich ochrany následně domáhat v občanskoprávním řízení a případný neúspěch v tomto řízení, včetně nároků na případnou náhradu škody, jde k jejich tíži.

[29] Doplnění spisového materiálu o ceny originálních hodinek v roce 2017 bylo provedeno až po zrušení rozhodnutí o námitkách ze dne 2. 11. 2017 krajským soudem pro dokreslení celé situace. Monitoring trhu a prodejen, porovnávání prodejních cen, vyhodnocení došlých podnětů či oznámení, neformální komunikace se zástupci majitelů práv duševního vlastnictví či školení pracovníků celní správy k rozpoznávání padělků jsou pracovní náplní celních orgánů, tyto poznatky se často týkají i dalších subjektů, jsou neveřejné a slouží k vytváření plánu kontrolní činnosti. Nemohou být proto součástí spisového materiálu. Průměrná cena zadržených hodinek však je uvedena v protokole o zadržení zboží.

[30] K námitce, že ředitel celního úřadu suploval činnost celního úřadu a překročil své kompetence, žalovaný ve vyjádření uvedl, že doplnění spisu po zrušení prvotního rozhodnutí o námitkách krajským soudem bylo provedeno pouze k dokreslení situace a na výrok rozhodnutí o námitkách nemělo žádný vliv. Rozhodnutí o námitkách bylo vydáno na základě podkladů a informací, které měl celní úřad prokazatelně k dispozici již v průběhu kontroly v říjnu roku 2017. Ředitel celního úřadu rozhodnutím o námitkách nedostatky zadržení nenapravoval. V odůvodnění rozhodnutí o námitkách ze dne 19. 8. 2019 pouze podrobněji rozepsal jednotlivé důvody, které jej k přijetí opatření spočívajícího v zadržení zboží vedly.

[31] Nepředložení nabývacích dokladů ke zboží či dokladů o původu zboží nelze omluvit tvrzením o obchodním tajemství. Seznamy autorizovaných prodejců či dovozců jsou veřejné a doložením nákupu od těchto osob lze podezření z porušování práv duševního vlastnictví jednoznačně a jednoduše vyloučit. Pokud by přece jen doklady obsahovaly i obchodní tajemství, mohla stěžovatelka tyto části dokladů znepřístupnit. Žalovaný také doplnil, že jeho pracovníci mají zákonem stanovenou povinnost mlčenlivosti.

[32] Dále žalovaný upozornil na aktuální skutkové okolnosti, a to že u 121 kusů hodinek bylo zkoumáním potvrzeno, že se jedná o padělky a že existuje předběžné opatření Zemského soudu v Lipsku, kterým se žalobkyni zakazuje na území celé Evropské unie nabízet, uvádět do prodeje, vlastnit nebo propagovat náramkové hodinky nesoucí označení Michael Kors, s výjimkou těch, které na trh EU uvedl přímo majitel ochranné známky nebo třetí osoba s jeho souhlasem.

[33] V replice stěžovatelka uvedla, že i přesto, že byly známy ceny zboží stěžovatelky, nemohlo dojít k náležitému porovnání cen výrobků, a tedy být učiněn závěr o jejich značném nepoměru. Celní úřad nedisponoval znalostí průměrných cen „originálního zboží“.

[34] Stěžovatelka znovu zdůraznila, že má-li být přistoupeno k zadržení zboží dle celního zákona, musí ono důvodné podezření být důsledně prokázáno. Podezření musí

být založeno na konkrétních skutečnostech a zjištěních. Tato zjištění musí být při provedení zadržení sdělena.

[35] Řízení o námitkách je jediným způsobem, jakým má osoba, jíž bylo zadrženo zboží, možnost brojit proti nezákonnému zásahu celního úřadu. Řízení o námitkách je třeba považovat za jistou formu „opravného řízení“, v rámci kterého dochází k přezkumu zákonnosti zásahu. V projednávaném případě však k přezkumu nedošlo, ale s odstupem času cca 2 let došlo k dotvrzení skutečností, které měly být známy a předestřeny již v době zadržení zboží.

[36] Dále stěžovatelka doplnila, že současný skutkový stav, tedy to, zda v následně zahájeném řízení o určení porušení práv duševního vlastnictví majitelů jednotlivých ochranných známek bylo porušení práv prokázáno, či nikoli, není v řízení dle celního zákona relevantní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[37] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[38] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[39] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu.

[40] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námitky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti.

[41] Nejvyšší správní soud předesílá, že povinnost soudu řádně odůvodnit své rozhodnutí není nutno pojímat tak široce, že by bylo třeba vždy vyslovit podrobnou odpověď na každý dílčí argument účastníka řízení (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, či ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 116/05). Dle názoru Ústavního soudu „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Podobně k obsahu odůvodnění přistupuje též judikatura Nejvyššího správního soudu, srov. např. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Afs 27/2017 - 39, ze dne 10. 10. 2017, č. j. 7 Azs 217/2017 - 20, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30. Postačí, když názor soudu na určitou otázku či námitku je možné seznat z kontextu odůvodnění.

[42] Nepřezkoumatelnost stěžovatelka spatřovala v tom, že krajský soud nevypořádal žalobní bod týkající se vybočení žalovaného z jeho kompetencí. Tato námitka stěžovatelky však není důvodná.

[43] Z odůvodnění rozsudku dle Nejvyššího správního soudu vyplývá, že krajský soud k tomuto žalobnímu bodu právní úvahu učinil. Krajský soud se s touto žalobní námitkou obsahově vypořádal v odst. 39 a 40 odůvodnění svého rozsudku, byť nepoužil pojmosloví stěžovatelky. Krajský soud dospěl k závěru, že je v souladu se zákonem, když všechny skutečnosti, které celní orgány vedly k zadržení zboží, jsou vysvětleny v rozhodnutí o námitce, neboť protokol o zadržení není rozhodnutím a není pochybením, že v protokolu nejsou rozepsány důvody pro podezření z porušení práv duševního vlastnictví.

[44] Právní názor krajského soudu k uvedenému žalobnímu bodu je seznatelný a jeho odůvodnění je srozumitelné.

[45] Podle § 5 odst. 1 zákona č. 355/2014 Sb. *je zakázáno nakládat se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *nakládáním se zbožím se pro účely tohoto zákona rozumí zejména výroba, zpracování, doprava, přeprava, skladování, prodej nebo jiný převod, nabízení, dovoz, vývoz, uvádění na trh, převzetí, užití nebo držení tohoto zboží, pokud k tomuto nakládání nedochází pro osobní potřebu fyzické osoby na vnitrostátním trhu*.

[46] Podle § 6 odst. 1 zákona č. 355/2014 Sb. platí, že *opatřením na vnitrostátním trhu je zadržení zboží na vnitrostátním trhu orgánem celní správy v případech stanovených tímto zákonem.*

[47] Podle § 13 odst. 1 zákona č. 355/2014 Sb. *celní úřad při výkonu dozoru v oblasti nakládání se zbožím na vnitrostátním trhu zadrží a) zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, s výjimkou zboží podléhajícího zkáze, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo b) zboží, u něhož lze důvodně předpokládat, že je s ním nakládáno v rozporu s podmínkami bezúplatného převodu k humanitárním účelům.*

[48] Podle § 13 odst. 4 zákona č. 355/2014 Sb. *o zadržení zboží celní úřad sepíše protokol.*

[49] Podle § 51 odst. 1 věty první zákona č. 355/2014 Sb. *proti zásahu celního úřadu spočívajícímu v zadržení zboží nebo pozastavení jeho propuštění podle tohoto zákona může celní deklarant nebo osoba, které bylo zboží zadrženo, nebo osoba, které bylo pozastaveno jeho propuštění, podat do 5 pracovních dnů a v případě zboží podléhajícího zkáze do 3 pracovních dnů ode dne oznámení zadržení nebo pozastavení propuštění zboží námitku.*

[50] Podle § 51 odst. 4 zákona č. 355/2014 Sb. *o námitce rozhodne ředitel celního úřadu bez zbytečného odkladu. Proti rozhodnutí o námitce se nelze odvolat.*

[51] Jak vyplývá z § 51 odst. 1 věty první zákona č. 355/2014 Sb., námitka směřuje *proti zásahu celního úřadu spočívajícímu v zadržení zboží,* nikoli proti protokolu o zadržení zboží, jak uvedl krajský soud v rozsudku v odst. 1. V odst. 39 rozsudku však krajský soud správně uvedl, že námitkou lze brojit proti zásahu, který spočívá v zadržení zboží, a že protokol samostatně do práv stěžovatelky nezasáhl.

[52] Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, k jakému skutkovému stavu měl žalovaný posuzovat podmínky zadržení zboží. Tato otázka v zákoně č. 355/2014 Sb., který zakotvuje možnost proti zásahu celního úřadu spočívajícímu v zadržení podat námitku a pro rozhodnutí o námitce stanovuje také příslušnost, upravena není. Proto se na rozhodování o námitce (§ 51 odst. 4 zákona č. 355/2014 Sb.) subsidiárně použijí obecná procesní pravidla dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (§ 1 odst. 2 správní řád).

[53] Nejvyšší správní soud již ve svých dřívějších rozhodnutích (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011 - 79, a v něm citovanou judikaturu) dovodil zásadu, že pro rozhodování správního orgánu je rozhodný skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, pokud ve zvláštních případech zákonodárce neurčí jiný rozhodný okamžik. Jiný rozhodný okamžik však zákonodárce pro rozhodování o námitce proti zásahu spočívajícímu v zadržení dle zákona č. 355/2014 Sb. neurčil. I pro rozhodnutí o námitce je třeba uplatnit obecné pravidlo a brát v potaz skutkový stav, jak byl zjištěn ke dni vydání tohoto rozhodnutí (rozsudek ze dne 12. 2. 2015, č. j. 9 Afs 148/2013 - 59).

[54] Jsa vázán závěry svých předchozích rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nemůže dát stěžovatelce za pravdu, že ředitel celního úřadu musí při rozhodování o námitce proti zásahu spočívajícímu v zadržení rozhodovat podle skutkového stavu ke dni zadržení zboží.

[55] Lze souhlasit se stěžovatelkou, že námitka proti zadržení je prostředek obrany proti zásahu celního úřadu spočívajícímu v zadržení a že účelem námitky dle § 13 zákona č. 355/2014 Sb. je prověření tvrzených nedostatků zásahu spočívajícího v zadržení zboží. Podstatné nicméně je, že řízení o námitce proti zásahu spočívajícímu v zadržení není přezkumným či opravným řízením, v němž se přezkoumává dříve vydaný správní akt, nýbrž teprve rozhodnutí o námitce je rozhodnutím vydaným v I. (a jediném) stupni, jehož předmětem je zadržení zboží.

[56] Nejvyšší správní soud proto neshledal pochybení žalovaného v tom, že spisový materiál v průběhu řízení o námitce doplnil o přehled cen originálního zboží v roce 2017; včetně části řízení následující po zrušení rozhodnutí ze dne 2. 11. 2017 krajským soudem.

[57] Důvodem zrušení rozhodnutí žalovaného o námitce ze dne 2. 11. 2017 rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 29. 5. 2019, č. j. 65 Af 1/2018 - 35, nebylo, že by žalovaný v rozporu se zákonem *ex post* suploval činnost orgánu I. stupně, jak uvádí v kasační stížnosti stěžovatelka, nýbrž pro nedostatečné odůvodnění naplnění podmínek pro zadržení zboží dle § 13 zákona č. 355/2014 Sb.

[58] Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s názorem stěžovatelky, že celní úřad byl povinen prokázat a odůvodnit své podezření na porušování práv duševního vlastnictví v protokolu o zadržení zboží.

[59] Pokud jde o náležitosti protokolu o zadržení zboží, s ohledem na absenci speciální úpravy v zákoně č. 355/2014 Sb. je třeba vycházet z obecné úpravy minimálních obligatorních náležitostí protokolu při výkonu kontroly. Tyto náležitosti jsou upraveny v § 12 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, podle nějž *protokol o kontrole obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole. Vždy však obsahuje alespoň a) označení kontrolního orgánu a kontrolujícího, b) označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly, c) označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání, d) označení kontrolované osoby, e) označení předmětu kontroly, f) kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, g) poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, h) kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí, i) poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným*

v protokolu o kontrole námitky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají, j) datum vyhotovení, k) podpis kontrolujícího.

[60] V protokolu musí být zachycena zjištění učiněná při kontrole, resp. zadržení, a podklady pro tato zjištění. Ze zákona však nevyplývá povinnost kontrolního orgánu v protokole vysvětlovat, tím méně dokládat důvody, které jej vedly k provedení kontroly.

[61] Teprve rozhodnutí žalovaného o námitce bylo rozhodnutím ve formálním i materiálním smyslu, a proto teprve rozhodnutí o námitce musí obsahovat náležitosti rozhodnutí, včetně odůvodnění (§ 68 odst. 3 správního řádu). Vydání tohoto rozhodnutí bylo v pravomoci ředitele celního úřadu. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s podstatou argumentace, s níž tento žalobní bod vypořádal krajský soud (zejména v odst. 39 a 40 svého rozsudku).

[62] Stěžovatelka rovněž namítá, že podezření celních orgánů nebylo dostatečné a podložené a odůvodnění naplnění podmínek pro zadržení zboží dle § 13 zákona č. 355/2014 Sb. ani v rozhodnutí ze dne 19. 8. 2019 nebylo dostatečné.

[63] Celní úřad je povinen zkoumat, zda je určité zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, a musí mít v tomto ohledu dostatečné náznaky (slovy stěžovatelky, podezření má mít určitou kvalitu). Sporné mezi účastníky v nyní projednávaném případě je, zda náznaky, které celní úřad měl, byly náznaky dostatečnými. Je tedy nezbytné přezkoumat, zda celní orgány měly k dispozici indicie, které byly způsobilé vyvolat podezření ve smyslu § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 355/2014 Sb.

[64] Okolnosti, na základě nichž celní úřad usoudí, že zboží může porušovat práva duševního vlastnictví, jsou okolnosti skutkové povahy. Zákon přitom tyto okolnosti nijak nespecifikuje, nevyžaduje ani nepředpokládá, aby informace o těchto okolnostech byly nějakým způsobem kvalifikovány či pocházely z určitého zdroje, musí však mít určitou míru věrohodnosti (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 As 191/2020 - 76).

[65] Jak shrnul i krajský soud, z rozhodnutí žalovaného o námitce vyplývá, že podezření bylo založeno na souhrnu těchto skutečností: existence ochranných známek, podání žádosti o přijetí opatření celních orgánů osobou, která je oprávněná vymáhat právo duševního vlastnictví, vydání rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, podání podnětu držitelem rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu s uvedením důvodů podezření na porušování práv duševního vlastnictví, nápadná podobnost kontrolovaného zboží s ochrannými známkami vyobrazenými v žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, potvrzení podezření při zadržení zboží držitelem rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, nepředložení důkazů nebo dokumentů o tom, že se jedná o originální zboží a nepoměr ceny, za kterou bylo zboží v daném období stěžovatelkou nabízeno k prodeji.

[66] Žádná z indicií o tom, že zboží porušuje práva duševního vlastnictví, nestojí osamoceně, nýbrž všechny je třeba hodnotit v souhrnu. Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem, že zejména nepoměr cen zboží prodávaného stěžovatelkou a cen originálního zboží, nedoložení původu zboží a způsobu nabytí zboží a informace poskytnuté držitelem rozhodnutí pro vnitrostátní trh ve smyslu § 13 odst. 2 zákona č. 355/2014 Sb. v souhrnu dostačují pro existenci podezření o tom, že zboží, které bylo zadrženo, porušuje práva duševního vlastnictví.

[67] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že průměrné orientační ceny, za něž bylo zboží stěžovatelkou prodáváno, jsou zachyceny v protokole o zadržení zboží. Jak již vyplynulo z odůvodnění výše, přehled cen jednotlivých modelů hodinek v době zadržení byl do spisu doplněn před rozhodnutím o námitce ze dne 19. 8. 2019. Při porovnání je v cenách zjevný rozdíl.

[68] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že nepředložení nabývacích dokladů bylo dílčí indicií, která přispěla k podezření, že zboží porušuje práva duševního vlastnictví, a v souhrnu všech celním orgánům známým indiciím dokreslila podezření dostačující pro zadržení ve smyslu § 13 zákona č. 355/2014 Sb.

[69] Stěžovatelka namítá, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, že informace o původu zboží nespadá pod obchodní tajemství, a že nabývací doklady nejsou způsobilé originalitu zboží osvědčit, neboť z nich není patrná identifikace konkrétních kusů zboží.

[70] Podle § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, platí, že *obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*. Údaje o dodavatelích za některých okolností mohou tvořit obchodní tajemství, neplatí to však obecně a automaticky. Obchodní tajemství musí všechny uvedené pojmové znaky splnit vždy kumulativně. Jak správně uvedl žalovaný, seznamy autorizovaných prodejců či autorizovaných dovozců zboží se známkovou ochranou nebudou naplňovat pojmový znak běžné nedostupnosti, neboť takové seznamy budou v příslušných obchodních kruzích právně dostupné či dohledatelné. Povšechná stížní námitka neobsahuje žádné tvrzení, pro něž by Nejvyšší správní soud pochyboval o správnosti hodnocení krajského soudu, že se o obchodní tajemství nejednalo a že neochota předložit nabývací doklady ke zboží celním orgánům z uvedeného důvodu oprávněně podporovala jejich podezření, že šlo o zboží porušující práva duševního vlastnictví.

[71] Relevantní pro vyvrácení podezření není ani argument, že nabývací doklad (faktura) neobsahuje specifikaci jednotlivých kusů zboží, ale pouze typ a počet kusů zboží, a tedy originalitu konkrétního kusu zboží tedy takový doklad neprokazuje. Nešlo o situaci, kdy by celní orgány zpochybňovaly, že předložené nabývací doklady se týkají jiných kusů zboží, ale stěžovatelka nepředložila doklady žádné, resp. k žádnému zboží. Stěžovatelka argumentuje, že odebírá velké množství zboží od rozličných dodavatelů. Pokud by zboží nabízené stěžovatelkou nemělo být zbožím porušujícím práva duševního vlastnictví, i tito rozliční dodavatelé by byli dodavateli autorizovanými.

[72] Stěžovatelka označila za lichý výklad § 13 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 355/2014 Sb. založený na pomyslném protikladu podezření a důvodného podezření. V tomto ohledu dává Nejvyšší správní soud stěžovatelce za pravdu, že uvedená ustanovení se vztahují na odlišné situace a odlišení, které krajský soud uvedl, není přiléhavé. V případě zadržení dle § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 355/2014 Sb. se musí jednat o zboží, o němž již bylo příslušným orgánem rozhodnuto, že porušuje právo duševního vlastnictví (je již jisté, že jde o padělky), neboť pouze takové zboží smí být bezplatně převedeno k humanitárním účelům (srov. § 43 zákona č. 355/2014 Sb.), a důvodný předpoklad se dle § 13 odst. 1 písm. b) vztahuje k okolnostem nakládání v rozporu s podmínkami bezúplatného převodu k humanitárním účelům, nikoli k tomu, zda zboží je, či není padělkem. Nejvyšší správní

soud však tento dílčí nedostatek odůvodnění rozsudku krajského soudu neshledává natolik závažným, aby bylo nezbytné zrušení rozhodnutí.

[73] Stěžovatelka rovněž namítala, že v době zadržení zboží celní orgán nedisponoval žádostí o přijetí opatření na vnitrostátním trhu a rozhodnutím pro vnitrostátní trh týkající se značky Fossil, přičemž zadrženy byly celním úřadem i hodinky této značky. Stěžovatelka uvádí, že na toto pochybení poukazovala již v žalobě. Nejvyšší správní soud ve spise ověřil, že rozhodnutí pro vnitrostátní trh týkající se značky Fossil bylo vydáno dne 18. 10. 2017, tedy až po zadržení zboží.

[74] Vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh však není nezbytným předpokladem pro zadržení. Předchozí vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh je dle § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 355/2014 Sb. nezbytnou podmínkou zadržení pouze u zboží podléhajícího zkáze. O takové zboží podléhající rychlé zkáze se však v nyní projednávaném případě, v němž byly zadrženy hodinky, nejednalo. Postup po zadržení zboží se pak odlišuje podle toho, zda pro zadržené zboží bylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh (§ 15 zákona č. 355/2014 Sb.), nebo jde o zadržení zboží v ostatních případech včetně případu, kdy pro zadržené zboží rozhodnutí pro vnitrostátní trh vydáno nebylo (§ 16 zákona č. 355/2014 Sb.). Toto reflektuje i rozhodnutí žalovaného (str. 7). Na § 16 zákona č. 355/2014 Sb. ve svém rozsudku odkázal i krajský soud (odst. 38). Byť vypořádání žalobní námitky neexistence rozhodnutí pro vnitrostátní trh pro značku Fossil v okamžiku zadržení nebylo rozsáhlé, z odůvodnění rozsudku lze seznat podstatu vypořádání námitky, a to že zadržení hodinek podezřelých z porušování práva duševního vlastnictví dle § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 355/2014 Sb. je dle zákona možné i v případě, kdy pro zboží nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

[75] K obecně formulované námitce zásahu do ústavně garantovaného vlastnického práva stěžovatelky Nejvyšší správní soud uvádí, že vlastnické právo není absolutním právem, nýbrž může být na základě zákonné úpravy omezeno. K tomu došlo i v nyní projednávaném případě. Neproporcionálním Nejvyšší správní soud zásah spočívající v zadržení zboží celním úřadem neshledal.

[76] Z rozhodnutí o námitce je zřejmé, jaké okolnosti vedly celní úřad a později jeho ředitele k podezření, že zboží je padělkem. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle nějž žalovaný správně vyhodnotil, že všechny indicie v souhrnu byly způsobilé založit podezření ve smyslu § 13 zákona č. 355/2014 Sb. o tom, že zadržené zboží je padělkem a že v odůvodnění rozhodnutí o námitce ze dne 19. 8. 2019 je souhrn těchto indicií dostatečně a srozumitelně uveden. Účelem zadržení dle § 13 zákona č. 355/2014 Sb. je pouze dočasné zajištění zboží, které je podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví, a vytvoření prostoru pro uplatnění práva nositelem práv duševního vlastnictví u civilního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2014, č. j. 9 As 182/2014 - 76, nebo ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Afs 194/2019 - 54). Zadržení nemá být realizováno až v situaci, kdy celní úřad má důkaz o porušení práv duševního vlastnictví, jak uvádí stěžovatelka. Pravomoc ke konečnému posouzení a rozhodnutí, zda zboží skutečně je padělkem, náleží soudům v civilním řízení, nikoli žalovanému či soudům ve správním soudnictví.

IV. Závěr a náklady řízení

[77] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[78] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2022

JUDr. Filip Dienstbier Ph.D.
předseda senátu